

Шановна редакціє!

Дозвольте висловити подяку за Вашу щоденну працю, яка допомагає педагогам, досвіченим та молодим, професійно організувати свою навчальну та виховну діяльність.

Пропоную для обговорення на сторінках улюбленого журналу тему реалізації наступності між початковою та середньою ланками загальноосвітньої школи. Адже вчительське серце болить за своїх вихованців упродовж усього навчання в школі.

З повагою – вчитель вищої категорії КЗО "СЗШ № 49" м. Дніпропетровська Оксана Грошева.

Оксана ГРОШЕВА,
вчитель вищої категорії
КЗО "Середня загальноосвітня школа № 49"
м. Дніпропетровська

Перший раз у 5 клас

"Ти назавжди у відповіді за тих, кого приручив..."
Антуан де Сент-Екзюпері

Під час навчання в середній загальноосвітній школі дитина переживає декілька складних, стресових періодів:

– перший клас, коли змінюється статус дитини з дошкільняти на школяра. Адаптація в цей час триває впродовж двох-шести тижнів, а деяким першокласникам потрібні кілька місяців;

– перехід до середньої ланки СЗШ;
– випускний клас.

Пропоную розглянути другий період, коли випускник 4-го класу стає п'ятикласником. Виходячи з власного досвіду, могу сказати, що цей період так само складний для учнів та їхніх батьків, як і в 1 класі.

Зміна педагогічного оточення, збільшення навчального навантаження, підвищення рівня вимог до знань, умінь та навичок, – усе це супроводжує п'ятикласника. Адаптаційний період для цих школярів триває приблизно перші два місяці навчального року. Учні, що були прекрасно пристосовані та адаптовані до навчання в початкових класах, раптом упродовж першого семестру стають неуважними, невпевненими, розгубленими, знижується рівень якості знань, у них можуть виникати проблеми в спілкуванні з однолітками та вчителями, порушується дисципліна, підвищується загальний рівень тривожності.

Для того, щоб наші учні якомога легше пережили цей період, має бути реалізована наступність між початковими класами та середньою школою. Цю роботу доцільно починати з другого семестру 4 класу. Обов'язково залучити до неї шкільного психолога, членів батьківського комітету класу, вчителів-предметників, майбутнього класного керівника, представників адміністрації школи.

Важлива роль шкільного психолога: він проведе тестування майбутніх п'ятикласників, на основі якого буде складений та реалізований план психологічних занять з учнями.

До спілкування з дітьми необхідно також залучати вчителів-предметників. Вчителі середніх класів можуть, і це буде корисно, відвідувати відкриті уроки в 4-х класах; майбутній класовод може здійснювати супровід дітей на екскурсії, брати участь у позакласних заходах, відвідати батьківські збори. Це дасть змогу налагодити контакт зі школярами, ближче з ними познайомитися, відчутти настрої дітей, їхні характери. Відтак діти прийдуть до 5-го класу, де на них чекатимуть вже знайомі педагоги. Такі заходи певною мірою допоможуть знизити рівень психологічної напруги впродовж вересня-жовтня наступного навчального року.

Класний керівник 4-го класу також готує своїх вихованців до дорослого шкільного життя завдяки бесідам, екскурсіям по старшій школі, знайомству з кабінетами, участі у загальних культурно-масових та спортивних заходах школи. Обов'язкова належна робота з батьками, бо саме вони стануть головною опорою для своїх дітей у цей надзвичайно важливий та складний період.

В українських школах проводяться педагогічні консилиуми або педагогічні ради з питань адаптації п'ятикласників. На мій погляд, такі методичні зустрічі вкрай необхідні ще в 4-х класах. Особливу увагу методичній раді школи потрібно звернути на аналіз навчальних програм та вимог до знань, умінь і навичок учнів початкових та середніх класів. Це – своєрідний місток між двома важливими ланками загальноосвітньої школи. І кожну дитину треба підтримати, допомогти, зберегти та примножити учнівський багаж, закладений упродовж чотирьох років навчання.

Всі ці заходи – психологічні, методичні, аналітичні – сприятимуть безболісному входженню учня до лав середньої школи.

Вважаю недопустимим суперництво між учителями середніх і початкових класів. Шановні колеги, пам'ятаймо, що головне в нашій діяльності – дитина – найдорожчий скарб країни!